

«ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ»

«Խաղաղութիւն քողով ձեզ,
զխաղաղութիւն զիմ ամ ձեզ,
այ որպէս առիտս ապ» ամ ես ձեզ»
(ՅՈՎՂ. ԺԴ. 27):

Հայաստանեայց Առաք. Ս. Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագի նուիրական պահուն, պատարագիչը — ԸԼԼԻՈՒ ան կաթողիկոս թէ պարզ քահանայ — քանիցս ժողովուրդին քահանայով՝ կը խաչակնէ և կը կրկնէ. «Խաղաղութիւն ամենեցուն»:

Արդարեւ, այս փոթորակից ու տագնապահար աշխարհի մէջ ինչ կառ տեսիլ լինեմ ու բողբոջի, քան խաղաղութեան պատգամը, Գրիգորի ծնունդովը աւետուած մեր մարտիկին:

Ներկայ դարուս մարդկութեան մեծ ծագուն կարիքը նիւթական հարստութիւնը չէ և չի կրնար ԸԼԼԻՈՒ Բազմաթիւ և մեծահարուստներ, որոնք զուրկ են ներքին, հոգեկտն — և իրական — խաղաղութենէն: Գաղանիք չէ նախ ու փաթում ապարանքներէ ներս որջացող անարդարութեան ու մախանքի մաղձը, հոգեկան մթնոլորտը թունաւորող: Խաղաղութեան քաջակամութիւնը բոքա՛ն ծանր ու անկրկնի կը դարձնէ կեանքը այդ յարկերէն ներս:

Գիտութիւնն ալ կարող չէ-խաղաղութիւն բերելու մեր հոգիներուն: Հակառակ իր արձանագարած մեծաքայլ յառաջդիմութեան և ասոր շնորհիւ մեր կեանքին շահուած անհայտելի բարբիքներուն և մեր ապրելակերպին ընձեռած քաղուած դիւրութիւններուն, մարդը կը մնայ նոյն տրտում ու ապրջանիկ արարածը, որքան ասան որ կուզող են իր մաքին ու հոգիին դանիքը հոգեոր աշխատելու և ապայքով կենտարար լոյսին գիմաց:

Իր ընձեռած այս բարիքներուն զուգահեռ գիտութիւնը, իբրեւ երկսայրի սուր, յաճախ պատժած է մարդը փորձանքներուն ամենէն անուշիովը, երբ այս վերջինը հեռու է մնացած Աւետարանի լոյսէն ու իմաստութենէն:

Քահանային խաղաղութեան մաղթանքը սակայն ոչինչ կը փոխէ կացութենէն, եթէ անհատներ իրենց առօրեայ կեանքին մէջ աղնուութեամբ ու հանդուրժողութեամբ չվերաբերին իրենց ընկեր աքարածներուն հետ: Եթէ պետութիւններ խաղաղութիւն քարոզեն միայն և չապրին իրենց լիութեամբ:

Բայց քաղեալի մարդ կաճեալ խաղաղութիւն-տեքստիկ և անոք տարածիչը ԸԼԼԻՈՒ, հարկ է որ նախ ան հաշտ ու հանդարտ ԸԼԼԻՈՒ ինքզինքին, քր խղճին, իր ներքին ետին հետ: Այդ ջլլալու համար ալ անհրաժեշտ է որ իր Արարչին հեղիքի յարաբերութիւնները ԸԼԼԻՈՒ գաղիչ ու անխտոր, և զօրանաւ հանդադորեալ աղօթքով: Քանզի Տէրն է անկաղքիւրջ խաղաղութեան: «Խաղաղութիւն մեր և կեանք, որ ի Հօրէ առաքեցար» կը կոչենք մենք գրիգորոս մեր առօրեայ մասնաւորութեան ընթացքին:

Ուշադրաւ է նաև որ մեր Եկեղեցւոյ մէջ Ս. Աւետարանի ընթերցումէն առաջ ևս քահանան «Խաղաղութիւն ամենեցուն» կ'ուստէ ժողովուրդին: Գրիգորոս կոչուած է իրաւամբ «Խաղաղութեան Իշխան»:

Որքան խորհրդածողութեւ կը գուժարուին այսօր ի նպաստ աշխարհի խաղաղութեան: Եւ սակայն խաղաղութիւններն ու արհեստանոցութիւնները ամենուրեք և առատօրէն կը ծաւալին Դժուար չէ ասոր պատճառը գուշակել:

Աստուածավախ և ճշմարիտ քրիստոնեան գիտէ խաղաղութիւնը դարձնել իր սրտին ու մաքին տիրապետող վիճակը: Այդ ընելէ ետք անկարելի է որ ասան բաժնիչ չգտանայ երկնապարգև այդ խաղաղութեան:

ՌՈՒԲԵՆ ՎՐԴ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ